

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 12. Јула 1892.

Цена је огласима 6 дин. пара од врте
Претплату ваља слати уплатницом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се

Суд општине вар, Београда у интересу народнога здравља, на основу члана 36. тачке 6. закона о општинама а према решењу одбора општинског од 18. Маја 1892. год. АБр. 7221, издаје ову

НАРЕДБУ

Надзор у промету хране, зачина и других предмета од утицаја на здравље људско, као што су судови за јело, пиће и кување, боје, петролеум, играчке, тапети и т. д. врше лекари општински по одредби чл. 14. т. 4. санит. закона, или општински званичници, којима суд тај посао повери. Они су овлашћени да могу улазити у просторије, у којима се држе горе поменути предмети а за време уобичајенога пазарнога доба или када су просторије промету отворене. Исти општински органи овлашћени су даје, да ради ближега испитивања по своме избору узму пробе од горе побројаних предмета, који се држе и продају у поменутих просторијама или јавним местима пијацама, улицама, при улазу у варош и т. д. На захтев оставиће се сопственику један део од одузете пробе званично затворен или запечаћен. За пробе, за које се нађе да су без икакве замерке, да ће се сопственику, ако затражи, накнада, колико га оне стају.

Пробе, које су ради ближега испитивања одузете, слаће се с припадајућим актима непосредно управи другога одељења државне хемијске лабораторије.

Сваки сопственик одузете пробе има права, да се увери је ли одузета проба хемијски прегледана као и о резултату тога прегледа.

Да би се овај надзор у промету животних средстава олакшао и да би се тиме што већма спречило држање и продавање фалзификоване, укварене и штодљиве хране и у опште свију предмета од утицаја на здравље људско, важе за поједине предмете још и следеће нарочите одредбе:

I. О млеку.

1. Продавање млека допушта се само оним лицима, која имају дозволу од стране суда беогр. општине да могу млеко продавати. Ову дозволу мора имати сваки млекар уза се кад млеко продаје, ако је не буде уза се носио, одузеће му се све млеко и продаће се у корист општ. касе, ако пак дозволу за продавање млека и нема, онда

ће му се забранити радња и поступити по § 373 а., казненога закона.

Само оним лицима, која буду у стању да се ових правила строго придржавају, даваће суд општ. дозволу за млекарску радњу.

2. Сва стока, која се музе, стоји под надзором марвенога лекара и он је од времена на време контролише.

3. Кравари, који се баве продавањем млека, дужни су да хране своју стоку добром и неуквареном храном, и сваки случај разболевања своје стоке музаре да одмах јаве марвеном лекару а и да млеко од болесне стоке не продају дотле, док год марвени лекар то не допусти.

4. У млекарским радњама и то како у шталама тако и у локалима, у којима се млеко држи и продаје, мора владати највећа чистоћа. Стоку несме мисти нико, који од какве заразне болести пати.

5. Помузено и прикупљено млеко, пошто се расхлади, мора се чувати у нарочитим чистим одајама а никако у одајама за становање или спавање.

6. Судови, у којима се млеко музе држи, транспортује и продаје морају одговарати прописима о посуђу за држање и чување јела и пића. У судовима од цинка и некалајисаног бакра несме се држати млеко и износити на продају. Најбољи су судови од калајисаног блеха (Weissblech), калајисани бакарни судови, од дрвета, добро глеђисани земљани судови или од штајнгута и порцелана. Судови у којима је млеко морају бити увек добро опрани и чисти а и снабдевени заклопцима, да се млеко сачува од прашине и нечистоће.

7. Кад влада заразна устобоља код стоке, може се на продају износити само кувано млеко, свако пак друго млеко, које гадно изгледа или је по здравље штодљиво, мора се искључити из промета. Исто тако кад у каквој кући, у којој је млекарска радња или где се млеко држи и продаје, или где се стока чува и музе, појави нека заразна болест, забраниће се из те куће продавање млека.

8. Кравље млеко, које има мању спец. тежину од 1.029 или већу од 1.034 забрањено је у Београду продавати.

9. Млеко, које се на продају износи испитаће се и пијоскопом па ако се докаже, да нема довољно масла па и ако по спец. тежини одговара горњим одредбама, искључиће се од продаје.

10. Продавац таквог неисправног млека, спровећиће се одмах државној хемијској лабораторији да се млеко, које је од продаје искључено тамо хемијски прегледа и по претходном прегледу решиће се, да ли се може допустити продавање таквога млека или ће се просути и продавац по закону казнити.

11. Забрањено је кравље млеко мешати с овчим или овче млеко продавати под именом крављег млека.

12. Овче млеко, које се на продају износи, има обчно спец. теж. већу од 1.034. која пак имају мању спец. теж. од 1.030 или већу од 1.041 а и која на пијоскопу покажу, да нису довољно масна, сумњива су, и таква млека упућиваће се држ. хем. лабораторији ради хемијскога прегледа.

13. Приликом санитетскога контролисања каквоће млека треба пазити и на то, да се код свију а не само код појединих млекара, по могућству неколико пута преко године млеко прегледа.

14. Преглед млека према овом упутству вршиће лекари општински и званичници, којима суд беогр. општ. тај посао повери.

15. О резултату извршенога прегледа, водиће се, по нарочито удешеним формуларима, особени записник, да би се према тим записницима у Општ. Новинама могло од времена на време објављивати, какво је млеко код појединих млекара нађено.

16. Сваки онај, који се ових правила не придржава и буде усљед тога три пут кажњен, забраниће му се млекарска радња.

17. Приватни, који за своју домаћу потребу купују млеко, ако затреже, прегледаће им се купљено млеко *беслатно*. То прегледање млека вршиће се у свима општинским одељцима и у другом одељ. државне хемијске лабораторије.

II. О вину.

1. Контролисање промета вина вршиће се на трошаринским станицама приликом увоза вина за Београд и по каванама, гостионицама, механама и другим јавним локалима а и у подрумима, у којима се за продају одређено вино држи.

На трошаринским станицама редовно ће се вршити и претходни преглед вина а према упутствима, која ће се дати чиновницима трошарине београдске.

По кафанама, гостионицама, механама и другим јавним локалима као и горе поме-

путим подрумима, узима ће општ. лекари приливом санит. ревизије пробе сумњивих вина и слаће их другом одељењу државне хем. лабораторије, ради хемијскога прегледа.

2. Под именом вина, допуштено је допосити на продају само такво пиће, које је добивено алкохолним врењем из сока свежега грожђа а без икаквих додатака.

3. Боја црнога вина мора да је пореклом једино из љуске црнога грожђа. Није дакле допуштено да се вину, које се на продају износи, ма каква страна боја додаје.

4. Вештачка вина, вина од сувога грожђа и која су додацима других материја промењена, као што су *гализована* (додатком шећера соку од грожђа) *цетиотисована* (додатком слатке воде комини и прављењем вина из те смесе) *шатиализована* [додатком ситно измењаног калцијумкарбоната] *авинирана* [додатком алкохола и воде у вину] *вина од комине* као и *купирање* [мешање] тих вина с природним вином, забрањено је продавати под именом чистог природног вина.

5. Вина могу се бистрити искључиво само таквим средствима, која нису ни уколико штетна, несме се употребити, н. пр. стипса, соли других метала и т. д.

Вина, која су гипсом бистрена [платровина] смеју имати у једном литру највише 2 грама калијумсулфата.

Сваки пак, који је купио или поручио природно вино има права да не прими платровано вино, па ма оно имало у 1 литру и мање од 2 грама калијумсулфата.

6. За Конзервацију вина и за поправљање вина, која су почела да се кваре, могу се примењивати само такве методе, којима пиће неће постати штетно.

7. Укварена вина није слободно продавати, али пре но што се забрани продавање извеснога покваренога вина и са продавцем услед тога по закону поступи, нужно је да се вино и хемијски испита.

8. Сумпорисана вина, т. ј. вина, која

услед претераног сумпорисања буради садрже сумпорасте киселине, забрањено је врчмити. У опште пак забрањено је и у велико износити на продају вина, која у једном литру имају преко 20 милиграма сумпорасте киселине.

Медационална вина [за болеснике] не смеју имати ни трага сумпорасте киселине.

III. О пиву.

1. Под пивом разуме се пиће, које је припремљено из хмеља, слади од јечма и чисте пијаће воде.

Употреба других сировина мора се у промету пива јасно декларисати.

2. Забрањено је и кажњиво:

а) Употреба сурогата за горчину пива.

б) Свако вештачко бојење пива, у колико би тиме било намере за превару.

в) Употреба по здравље штетних средстава за бистрење пива као што је калцијумхидросулфит и том подобна.

г) Употреба конзервишких средстава, која штетно на здравље утичу, као што су салицилна киселина, борна киселина, боракс и т. д.

д) Продавање укисељеног или на ма који други начин уквареног пива па и ако је неутралишаним средствима [најтријумбикарбонатом и том подобно] кисео укус изгубило.

ђ) Точење врло младог и још мутног пива, које има степен превирања испод 48, а ако је иначе врло добро и бистро пиво, може имати и мањи степен превирања, али никако испод 44.

3. Употреба апарата за точење пива под притиском, забрањена је.

4. У локалима, у којима се пиво производи а и точи мора владати највећа чистота.

Најстроже се забрањује и сваки ће бити кажњен ко се ухвати, да пиво, које у чашама застане меша с пивом из бурета и понова врчми. Чаше пивске морају се

после сваке употребе добро опрати и затим увек *чистом* водом а не оном истом, у којој су и пране, једно два пут исплакнати.

5. Приликом санитарских ревизија обрадиће се пажња, да ли се произвођачи и продавци, пива ових правила строго продржавају.

Од сумњивог пива узима ће се редовно пробе, ради хемијскога прегледа.

IV. О ракији и другом алкохолном пићу.

1. Забрањено је продавање ракије и другог алкохолног пића, у коме се докаже да има каквих страних штетних материја.

2. Ракија, у којој има бакра раствореног из казана или луле приликом печења ракије, сматра се да је штетна. Али, како се готово у свима нашим ракијама обично налазе минималне количине бакра, за које се не може рећи да су штетне, то ће се само оне ракије сматрати да су штетне, у којима се може бакар доказати раствором фероцијанкалијума. Ако се дакле додатком тога раствора у ракији, која је истом количином воде разређена, појави црвенкасто мрка боја, сматраће се да је таква ракија штетна.

Исто тако не допушта се, да у ракији има ма каквих по здравље штетних соли метала [олова, цинка и др.] и слободних минералних киселина [сумпорне киселине].

У ракији не треба да има фузла [амилалкохола] а у којој се нађе да има више од 0.15% фузла, сматра се да је по здравље штетна.

За бојење ликера и другог алкохолног пића није дозвољено узимати анилинске или друге какве по здравље штетне боје.

2. Забрањено је под именом „природне ракије“ као под именом шљивовице, комолице, коњака, рума и т. д. продавати вештачке производе.

Ракија, у којој не може јасно да се докаже специфички дестилациони продукт, који чини карактеристични буке пића, или је тај

БУРАЋ КАСТРИОТИЋ СКЕНДЕРБЕГ

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

написао

Никола Јулић

(С једном генеалогском таблицом)

(Тема награђен првом видованском наградом општине београдске.)

мото:

Скендербег је срца Обилића
његош.

ПРЕТРЕСКЊИГА

којима смо се служили при изради ове расправе.

(Наставак.)

Hammer M. de Histoire de l'empire Ottoman, depuis son origine jusqu'à nos jours. Traduite de l'allemand sur la deuxième édition, par M. Dochez, 1844.

Horpf Charles, Chroniques gréco-romanes inédites ou peu connues publiées avec notes et tables généalogiques par — Berlin. Librairie de Weidmann. 1873.

Kačić Mioschich, Razgovor ugodni naroda slovinskoga, po Fra Andrii Cačićiu — Miosichiu. U Mleczi na MDCCCL.

Lavardin Jacques de, Histoire de Georges Castriot, surnommé Scanderbeg, Roy d'Albanie. Par —. Paris, M.D.XCVII.

Ljubić L., Listine o odnošajih između južnoga slavenstva i mletačke republike. Knjiga VI., IX. и X. Zagreb, 1876., 1890. и 1891..

Макушев Вићентије, Историјски споменици јужних Словена и околних народа из италијанских архива и библиотека. Исписао —. Књига II. Бенета, Мантова, Милано, Палермо, Турин. Београд 1882. Одштампано из Гл. српског ученог друштва. II. одељење књ. XIV.

Мијатовић Ч., Деспот Бураћ Бранковић. I. и II. Београд, 1880 и 82.

Мијатовић Ч., Српски рукопис о Скандербегу. Глас XXII.

Miklošich Fr. Dr., Monumenta Serbica spectantia historiam Serbiae Bosniae Ragusiae. Edidit —. Viennae 1858.

Paganet M. C., Histoire de Scanderbeg, ou Turks et Chrétiens au XVe siècle par —, Ancien Conseiller d'Etat. Paris, Didier 1855.

Petrović T. Georges, Scanderbeg (Georges Castriot). Essai de bibliographie raisonnée etc. Paris, Ernest Leroux, éditeur, 1881.

Сенџанин, Бураћ Кастриотић — Скандербег. Требевић за 1891. Стр. 55.—63.

Српска Застава од год. 1891. бр. 13..

Стојановић Љуба, Српски родослови и летописи. Уредио их —. Гласник 53.

Теодосије, Повѣст о благочестивѣмъ и христоролюбивѣмъ Георги Черноевичѣ, нареченомъ Скандеръ-бегѣ. Преписано с' подлинога отъ слова до слова, роукою послѣднѣйшаго во иноцѣхъ, Теодосија... въ лѣто 1778 месеца Јануаріа 5 дне. (Нар. Библ. бр. 418|8^о рукоп.)

Theiner A., Vetera monumenta Slavonum Zagrabiae. 1875.

Šafarik J., Acta archivi. Venei Belgradii. 1860.—62.

Сем тога имали смо при руци и ова, али незнатнија дела:

буке замењен каквом „есенциом“, онда се таква ракија увек мора обележити као вештачка ракија н. пр. „вештачки коњак“ „вештачки рум“ и т. д.

3. Приликом санитарских ревизија узимаће се од сумњивих ракија и другог алкохолнога пића проба, ради хемијскога прегледа.

V. О сирћету.

1. Само чисто сирће и у коме нема никаквих страних штетних материја дозвољено је продавати.

2. Под именом природнога винског сирћета забрањено је продавати вештачке производе.

3. Сирће за јело и другу кухињску и домаћу потребу, треба да има бар 4% сирћетне киселине. Слабије сирће забрањено је продавати.

4. Да би се оценила каквоћа сирћета, узимаће се редовно приликом санитар. ревизија од сумњивих продуцата проба, ради хемијскога прегледа.

VI. О уљу за јело.

1. Забрањено је под именом уља од маслина продавати друго какво уље н. пр. котовоно или сезамово уље и т. д. или смесу уља од маслина с другим уљем.

2. На судовима, у којима се ради продаје држи уље за јело, мора бити јасно и разгледно написано, да сваки купац види, какво је уље у истом суду, да ли уље од маслина, или друго какво уље, или смеса разних уља.

3. Само чисто и неукварено уље дозвољено је продавати.

4. Каквоћа уља оцењиваће се хемијском анализом и тога ради узимаће се проба сумњивога уља приликом санитарских ревизија.

VII. О посуђу у опште за јело, пиће, кување и за мерење течности.

1. Судови за јело, пиће, кување и за мерење течности не смеју бити:

а) од олова или заземљени металном смесом, у којој има више од 10% олова.

б) калајисаним легуром у којој има олова. Ово важи и за бакарне калајисане судове, који увек морају бити *чистим* калајем калајисани ако служе за држање и кување јела, пића и другу сличну потребу.

в) не смеју бити од легура или глеђенсани емаљом или глазуrom, из којих судова сирће од 4% јачине после по сата кувања може олово да раствори

г) од гуме или каучука у коме има олова или цинка. Ово важи и за цуцле и играчке од каучука.

2. Забрањена је употреба штањола или друге какве металне хартије, у којој има олова а служи за савијање животних средстава.

3. Затварачи на сифонима не смеју имати више од 1% олова.

4. Да ли посуђе и други овде поменути предмети одговарају овим правилима, оцењиваће се хемијским прегледом појединих сумњивих предмета, који ће се тога ради одузимати, приликом санитарских ревизија. —

* * *

По себи се разуме, да се најстроже забрањује и да ће сваки онај бити по закону кажњен, код кога се нађе, да у опште држи и продаје по здравље штетне предмете, да предмете од веће вредности меша с предметима од мање вредности смењујући на већу добит, ко н. пр. штетним бојама фарба јела, пића и друге предмете за домаћу потребу, ко у брашно и хлеб трпа штетне материје, ко бибер, наприку, цимет и т. д. меша с предметима од мање вредности и тим подобно. —

На послетку препоручује се продавцима и препродавцима да обрате нарочиту пажњу, да приликом куповања своје робе траже начина да се увере о исправности купљене робе, јер онај код кога се нађе да неис-

правну робу продаје, одговоран је за сваку неисправност робе.

Од суда општине вар. Београда 10. Јула 1892. год. АБр. 8278

Суд општине вароши Београда у интересу здравља грађанства а рад извршења наредбе од 10 Јула 1892 год. АБр. 8278 о продавању средстава за живот и контролисању каквоће њихове —

Наредбује:

У року од месец дана, од када се ова наредба објави, дужни су сви млекари, да од беогр. општине добаве дозволу, да могу млеко у вароши продавати. За сваку такву дозволу платиће таксу од 50 пар. дин. У тим дозволама, које ће се сваке године обнављати, поред осталог биће и нарочите рубрике за белешке о резултату извршенога прегледа млека.

Такве дозволе морају при себи имати сви продавци млека и то како газде тако и њихови момци, који по вароши млеко разносе и продају. Ако који од млекара не буде ову дозволу имао при себи, одузеће му се све млеко и продаће се у корист општинске касе.

Ако пак поменути дозволу у одређеном року никако и не извади, забраниће му се радња и поступиће се са њима по § 373 а., кривичног закона

Од суда општине вароши Београда 10 Јула 1892 године. АБр. 8278.

НАРЕДБА

Једна од најопаснијих кућних болести — колера појавила се већ у Јужној Русији и неким пределима на обалама Црнога Мора. Ово даје повода озбиљној бојазни, да се ова зараза не пренесе и даље па и у нашу домовину.

УВОД

Географија и кратка историја арбанска до Скендербега.

Да би се доцније с успехом могла разумети свеколика и веома значајна двадесетчетворогодишња радња Турђа Кастриотића Скендербега у Арбанији, нема сумње, једна је од најважнијих погодаба, да се прво тачно познаје географија оне земље која му је била позорицом славних дела, а за тим и историја њена пре његова доласка, бар у најглавнијим потезима. Јер, опкољен са свих страна више или мање моћним племенима, — као што је и врло појамно, — Скендербег је за своје дуге владе морао бити с њиховим кнезовима, или бар поглаварима, у непрестаним односима и вечитом додиру. Господар веома малене државе а угрожаван непрестано страшним непријатељем какав је био Турчин, он је морао често прибегавати њима и молити их за помоћ; ослобођен пак за тренутак од спољног непријатеља, као паметан владар и мудар политичар он је на-

падао на исте и отимао им земље, јер је знао да праве моћи може бити само онде где има величине и јединства, чему је опет природна последица: да власт над земљом једнога народа буде у рукама и једнога човека. Ну географско знање ове земље неје важно и неопходно потребно само за ову, тако рећи унутрашњу страну Скендербегове радње; потреба је његова још већа у спољашњој му радњи, већа, велимо, с тога, што му та радња обухвата много веће време и што је она — и ако на жалост — куд и камо познатија од прве. А од какве је потребе географија ове земље од не мање је потребе и кратак преглед њене историје до доласка Скендербегова. Јер без овога би, уверени смо, многе тачке из његове биографије биле врло тамне а неке можда и са свим неразумљиве.

Али о овоме ће бити и после говора, а сад да пређемо на саму намеру овога увода.

Арбанијом зовемо кршевиту област што се на југо — западу од Србије пружа између Црнога Дрима и Јадранскога Мора. Она се граничи на северу реком Дримом све до ушћа му, а у Скендербегово доба

Boué Ami, La Turquie en Europe, par — D. M., membre des plusieurs sociétés savantes françaises et étrangères. Tome quatrième, Paris 1840.

Lussari Giacomo di Pietro, Copioso ristretto degli annali di Rausa, libri quatro. Venetia 1605.

Pontanus Georgius Bartholdus; Vita Scanderbegi etc... Praga, anno MDCVIII.

Поповић Јован С., Животъ и витешка воеваня славногъ кнеза епирскога(?) Турђа Кастриота Скендербега. У Будиму 1828.

Sansovino Francesco M., Glanali ovvero le Vite de principi et signori della casa ottomana. Di —. In Venetia M.D.LXXI.

Сербскій народнй листъ од 1839. год., Турђа Кастриотић (прозванъ Скендербегъ) и Амуратъ. Од броја 44.

Шафарикъ, Пописъ акта принадлежећи къ историји Срба и остали Юугословена наодећи се у цес. кр. млетачкомъ генералномъ архиву, кои е сачинио у лето 1858. год. — Београд 1858. и т. д.

Да би се спречила свака могућа опасност, и да се неби дала прилика да се створи земљиште за развој ове опаше за-разе, суд општине вароши Београда на основу члана 36. тачке 6. закона о општинама — као надлежна власт, која се има бри-нути о здрављу својих грађана

наређује:

1, да грађани одржавају највећу чистоћу у својим домовима, двориштима, радиони-цама и т. д.;

2, да дезинфикују нужнике и помијаре бар једанпут недељно, галицом и обичном карболном киселином и то: помешано по 1 кг. од једног и другог у 20 кила воде.

Ово дезинфекционо средство дужни су набављати сами сопственици домова а исто се може добити по одређеном пропису и цени и то: карболна киселина по 65 дин. пара а галица по 20 пара дин. код апоте-кара: *Милорада Тадића* на зеленом венцу; *Саве Мрцајловића* код два бела голуба; *Јована Дилбера* на великој пијаци; *Петра Саасића* у савамалској улици; *Јована Бу-рића* код позоришта; *Боке Димитријевића* на дорћолу; *К. М. Николића* на енгле-зовцу; *Борфа Марковића* на теразијама и *Мијаила Протића* на врачару; — тако исто и у дрогерији код *Бошка Николића*.

3, да се ђубре скупља у дворишту у затвореним сандуцима, како би га ђубре-тари што лакше и брже могли однети.

4, гостијоничари, механџије, кафеџије, анџије и сви остали који продају грађан-ству разна јела и пића, дужни су одржа-вати највећу чистоћу у својим локалима и радњама, и продавати само здраву и добру храну и пиће.

Поред овога јавља се грађанству, да је суд општине вароши Београда одредио и нарочите комисије, које ће редовно контро-лисати, да се како ове тако и остале са-нитетске мере, тачно врше, а грађанству

се налаже да наредбе и упутства ових ко-мисија испуњава.

Неизвршење ове наредбе од стране по-јединих грађана, казниће се најстрожије према § 326. кривичног закона.

Од суда општине вароши Београда ЛБр 623. 2. Јула 1892. године у Београду.

На основу члана 7., а с погледом на члан 6. и 9. закона о варошкој трошарини у Београду од 13. јуна 1884. године, (Збор-ник 40. страна 269), одобравамо ова:

ПРАВИЛА

за везивање новог водовода са зградама у Београду и издавање воде из истог водовода.

Члан 1.

Из новог београдског водовода, који је својина општине београдске, издавање се вода по прописима ових правила.

Члан 2.

Свака је кућа у Београду дужна, да се споји са подигнутим водоводом. Према томе управа водовода спојиће са новим во-доводом сваку кућу без разлике било при-ватну, државну, општинску или корпора-тивну, која се налази у рејону вароши Београда, а свака таква кућа плаћаће уп-рави водовода оне таксе, које су одређене овим правилима.

Члан 3

Општински одбор с управом водовода одређује у којим ће се улицама и кад от-почети спајање кућа са водоводом.

Члан 4.

Отпочето спајање кућа са водоводом у једној улици извршиће се за све куће у тој улици.

Ово спајање кућа са водоводом важи само за ону кућу, за коју је извршено, а никад се не сме једна кућа водоводним цевима спајати са другом којом кућом дру-гога сопственика, нити водом стално снаб-девати.

У једну кућу рачунају се све зграде, које су на плацу који тој кући припада.

Члан 5.

У оним случајевима, у којима би до-бијање воде из водовода било прекинуто, или у којима се вода не би могла издавати у оној количини, која је овим правилима одређена, било услед прекида у раду, било услед пожара или других случајева, соп-ственик куће не ће имати право ни на какву накнаду.

Деси ли се да такав прекид дуже траје од 10 дана, онда се сразмерни део таксе томе времену неће наплаћивати.

У случају промене сопственика све об-везе прелазе у целини на новог сопственика.

Члан 6

Количина утрошене воде из водовода одређиваће се за сваку кућу једино нарочитим мерилом „водомером.“

Члан 7.

Спајање водовода са појединим кућама вршиће управа водовода о трошку општине београдске. Ово спајање рачуна се од улич-них цеву до места на коме је водомер постављен закључно, према чему и тај део водовода улази у својину општине бео-градске.

Место, на коме ће се за поједине куће водомер поставити, одређује управа водо-вода, која се брине о његовом одржавању и правилном раду.

Члан 8

Водомере набавља и намешта управа водовода о трошку општине београдске, а сопственици кућа дужни су на име вирије за употребу водомера плаћати управи во-довода сваког месеца ову таксу:

- 1, за водомер до 10^м пречника по 0.₄₀ динара;
- 2, за водомер до 15^м пречника по 0.₄₅ динара;
- 3, за водомер до 20^м пречника по 0.₅₅ динара;
- 4, за водомер до 25^м пречника по 0.₇₅ динара;
- 5, за водомер до 40^м пречника по 1.₅₀ динара;

Члан 9.

Свака кућа плаћаће за везу са водо-водом и употребу воде, месечно, ниже од-

на југу неје прелазила преко реке Војусе (Wjosa-Wowussa-Aoos).*) Нешто самом при-родом а нешто и политичким стањем она је била подељена на многе области, које су имале различна имена и којима су у-прављали разни господари. Тако у залактици коју према северу гради Дрим живело је племе *дукађинско*, којим владаше породица истог имена. Оно допираше све до Скадра и главни му град беше *Леш* [итал. Alessio], важан с више важних догађаја Скендербе-гове владавине. У приморју, а између река Дрима и Мата, простире се лепа равна, чији се северни део зваше *Задрим* с чу-веним градом *Дажном* [итал. Dagno], а јужни *Мизија*, којом за Скендербега владаше споредна једна лоза Баошића док јој је он не преоте. Југо-источно од ове, а у водонаји реке *Мата* беше најважнија област из Скендербегова доба. То беше *Маћа*, родно место његово и позорница многих му дела. Као око стожера каквог, око Маће се свуд у наоколо низаху области арбанске, које нам такођер треба добро знати. Западно од ње отегла се велика и родна равница од мора па до Тиране и Елбасана. Земља та

звала се од старине *Арбенијом* и за време Скендербегово припадала је врло чувеном племену — Приморским *Тоџијама*. Главним градом у њој беше *Кроја*, престоница Скен-дербегова, место дакле из историје Скен-дербегове врло значајно и важно. Арбенији јужну границу чинише река *Шкумба*. И долином те реке, од мора па до Охридскога Језера владаше такођер Тоџије. Оне се де-љаху на *Приморске* и на *Брђанске*.*) При-морске бежу на западу поред мора и нај-познатији им члан беше *Карло*, који на долазак Скендербегов беше већ умро; Бр-ђанске бежу на истоку, око планине Кан-давије и у Спату, јужно од реке Шкумбе до Девола. Главни и најпознатији члан те друге породице био је храбри *Аријанит Комнен*, који са славних дела беше познат по свој Арбанији и пре Скендербега. Ну она беше дала и доста других врних људи с којима ћемо се познати доцније. Члан те породице беше и *Мос* и *Мусаки Комнен* и *Мусаки Анђелијић* и т. д. Источно од тих племена разлило се красно језеро *О-хридско* из кога на север полази знатна река

на Балканском полуострву *Црни Дрим*. Водонајом ове реке простираше се чувена погранична област арбанска *Дибра*, која се дељаше на *горњу* (јужну) и *доњу* (северну). Охридом и Дибром владале су *Гроше*, док год. 1444. Дибру не заузе Моз. На по-слетку нај јужнији део Арбаније беше *Му-сакија* с породицом Мусака. Она се прос-тирала приморјем јадранским јужно од Тоџија све до реке Војусе. Од знатнијих градова у њој беше *Берат*, чувен опет из историје Скендербегова ратовања. Мусакија се и у старо доба — као и данас — делила на *Малу* [Томониста] и *Велику*. Међа њима двема беше река *Бератин* [Семени] и *Ве-лика* беше северно а *Мала* јужно од ње.

Али осим ових најзнатијих и главних области, у Арбанији је било још неколико породица владалачких а према томе и њи-хових нарочитих земаља Ну оне су, бар за нашу тему, веома незнатне а и тачнијих података о њиховој историји, величини и месту нема готово никаквих. Стари биографи не знају за њих ништа а Деспот Мусаки, који их једини помиње, помиње их тек овлаш. Та су племена н. пр. *Саати*, *Токи*, *Зардари* и т. д. Даље, можда је требало проговорити коју и о *Баошићима* и *Црно-*

*) Х а н, Путовање кроз Поречину и т. д. В. Карту.

*) Ови се други по женској царској линији називаху и Комненима. Х а н, 493.

ређену основну таксу, без обзира на то, да ли троши количину воде која тој такси одговара или не.

Члан 10.

Основна такса је ова:

За сваки простор у кући плаћаће се месечно по 0.30 дин.

Под простором разуме се свака соба за становање, намештена соба, предсобље, кујина за кување и перионица, дућан и магaza. Простори од 4 квадратна метра површине патоса закључно неће се рачунати, а исто тако ни ходници ни подруми.

Сваки пак простор већи од 50 квадратних метара рачунаће се у два простора, а већи од 100 квадрат. метара у три простора; дакле сваких 50 квад. метара површине рачунаће се као засебан простор.

Сопственик куће дужан је јавити написмено управи водовода свако увећање или смањење броја простора у његовој кући, и то најдаље за 30 дана од дана кад је то извршено.

Члан 11

За горњу основну таксу има свака кућа права на ову количину воде месечно:

а.) кућа, која нема више од три простора, има права на 1200 (хиљаду и двеста) литара или 24 акова воде за сваки простор.

б.) кућа, која нема више од пет простора, има права на 1000 (једну хиљаду) литара или 20 акова воде за сваки простор; и

в.) свака кућа, која има више од пет простора, има права на 900 (девет стотина) литара или 18 акова воде за сваки простор.

Члан 12.

Поред ове основне таксе плаћаће апотеке, каване, механе, касапнице, хлебарнице, посластичарнице, ликерџинице, пекарнице, ашчине, коњушнице и остале стаје за стоку још нарочиту таксу, и то:

а.) кафане, ликерџинице, ашчине, бозарнице и проститутске радње по 8 динара месечно и имати права на 24.000 литара воде;

б.) гостионице и механе 6 динара месечно, а имати права на 18.000 лит. воде;

в.) апотеке, пекарнице, хлебарнице, по-

сластичарнице и касапнице 4 динара, а имати права на 12.000 литара воде; и

г.) коњушнице и остале стаје за стоку 2 динара, а имати права на 6000 лит. воде.

Члан 13.

Ове таксе плаћаће сопственици кућа без обзира на то, да ли се означена количина воде троши или не троши.

Члан 14.

Ако се у којој кући више воде потроши но што су горе означене количине, плаћаће сопственик за сваки вишак од 1000 литара више утрошене воде по 0.35 дин.

Одређивање овога вишка вршиће се свака три месеца читањем на водомеру.

Члан 15.

Ако у којој кући нико не станује, а тромесечним прегледом водомера покаже се, да вода није никако трошена, — онда ће се сопственик куће ослободити плаћања таксе означене у члану 10. и 12. за све време докле му је кућа празна била. Од таксе у члану 8. не ће се ослободити.

Члан 16.

За оне случајеве, у којима се захтева већи потрошак воде од 1000 кубних метара или један милијун литара годишње, управа водовода задржава право одобравања узимања воде из водовода, као и одређивање рабата од горе наведених такса.

Члан 17.

Ако би се који сопственик куће жалио, да водомер не показује тачно прави потрошак воде, то ће се тај водомер заменити другим, па за тим од стране управе водовода његова тачност испитати.

Ако се при томе нађе, да је жалба неоснована, онда ће жалитељ платити све трошкове око испитивања и измене водомера.

Нађе ли се пак, да је водомер одишта био поварен, и то не кривицом сопственика куће, или оних који у кући станују, трошкови око измене и испитивања падају на терет управе водовода, а жалитељу ће се дати накнада за онолико, за колико се може доказати, да му је више урачунато но што је утрошио воде.

Осуда на плаћање трошкова у случају другог става овог члана изриче решењем

У другој пол. 13. столећа један део средње Арбаније и неколико приморских градова припадало је напољско-сицилијанској краљевини, па како у то време Карло Анжујац оте ову Манфреду Хохенштауфеновићу, праунуку Фридриха Барбаросе, то и овај део Арбаније припаде њему. Он је за тим истина и повећао своју владавину у Арбанији неколиким освојењима, али само у средњој а у северну и јужну неје никако ни дирао.

У исто време доњу (северну) Арбанију имали су у рукама Срби. У почетку 14. века ови већ почеше освајати и средњу. Па зна се да је Милутин год. 1319 и успео неколико у том, освојивши у борби са савезном угарском [Карло Роберто], напуљском [Филип Таренатски] и хрватском [Младен Шубић] војском и сам Драч, који беше изгубио још 1305.

Узгред буди речено — јер се она нас у овој теми не ће тичати — јужна Арбанија у то време припадале Византији.

Али кад на престо српски дође Душан и распоред тај повари се са свим. 1336. он освоји сву земљу до Драча, разумејући ту и Драч, а идуће и Канину с Авланом.

председник општинског суда или његов заступник, по реферату управе водовода.

Ова је осуда извршна (тачка 4. §. 465. грађ. поступ.).

Члан 18.

Одређена такса у члану 8., 10., 12., 13. и 14. наплаћиваће се за сваки месец у напред, и то сваког првог дана у месецу, а примаће се наплата и за више месеци у напред.

Количина утрошене воде контролисаће се на водомеру свака три месеца, и то у првој половини ових месеца: јануара, априла, јула и октобра. Ако се при томе покаже да је утрошено више од оне количине воде, на коју сваки сопственик куће има права, то ће се тај вишак одмах наплатити по горе утврђеној цени.

Члан 19.

Ономе, који на поднету признаницу не хтедне платити, наплата ће се извршити егзекутивним путем, на основу овог члана, а с позивом на тачку 4. §. 465. судско-грађан. поступка.

Решење о овоме доноси председник општинског суда или његов заступник, и оно је одмах извршно.

Од кога се наплата не може извршити, њему ће се обуставити давање воде докле год таксе ове не плати.

Члан 20.

Развођење воде од водомера па даље у кући оставља се самом сопственику куће, али при томе послу он је дужан тачно придржавати се правила, која ће општина о томе прописати.

Ово развођење може извршити и управа водовода о трошку сопственика, ако овај то писмено од управе захте.

Члан 21.

Сваки сопственик дужан је преко дана допустити општинским контролорима прегледање стања у коме се налази како водомер тако и остале цеви којима је вода ио кућама разведена.

Ако се при томе прегледању на разводним цевима по кући покажу какви недостатци, управа водовода може обуставити давање воде све докле, док се ти недостатци не уклоне.

Тако је за Душана цела Арбанија била под српском влашћу.

Ну у такој заједници она остаде само врло кратко време. Природна је последица нагле набујалости нагло и опадање. За Душаном дође слабачак Урош, под којим се г. 1368. силна царевина Душанова распаде у више области. Међу овима беху и средња и јужна Арбанија. Изгубивши тако на једанпут врховног суверена, оне остадоше неко време изван туђинскога господства. То је доба цветања разних омањих владара: у средњој нарочито Баоша и Карла Топије, а у Епиру других неких незнатнијих.*)

Међутим, као и остале земље на Балк. полуострву тако и Арбанија имађаше сад да претрпи и другу једну навалу. Као што је познато, пре кратког времена из Азије беху прешли Турци [1344.] и одмах по свом доласку стали освајати комад по комад европске земље. Неслога балканских владара беше им добро дошла. При крају 14. века дође ред на Арбанију.

(Наставиће се)

*) Х а в, Путовање кроз Поречину и т. д. стр. 470.

јевићима, јер су и они имали бар неких веза са Скендербегом, али смо се ми од тога уздржали. сматрајући да је њима место на другом месту а и да им је положај природни према Арбанији свима познат.

А сад да додирнемо којом речи и историју арбанску пре Скендербега. Ну ту ћемо изнети само најглавније црте и моменте, јер прво нама неје то тема а друго, надамо се, оно што с њом намеравамо, видеће се и из тих неколико црта.

Као што смо и напред видели, народ арбански већ је и самом природом подељен на многа племена. Ова племена говоре сва различитим дијалектима, који су често тако различити да једно племе друго не може ни мало разумети. Па због тога она и живљаху од вајкада и засебним политичким животом: имађаху сваког засебног поглавара и овај беше често са свим независтан од других. Не помиње се ни један такав поглавар, — изузима се кратка влада Душанова, што се више може сматрати као пролазна једна псплава — који би имао у својој власти целу Арбанију, а нарочито то треба нагласити за Скендербега, који је у главном имао само средњу.

Члан 22.

Ако какав сопственик куће плаћа таксу за већу количину воде него што је у стању потрошити, он тим не добија право да воду може другоме ван своје куће давати.

Члан 23.

У случају пожара затвориће се у дотичној кући све славине, сем оних које су пожарницима потребне за гашење пожара.

Исто тако у случају каквог пожара, сваки се обвезује, да воду из своје куће стави на расположење пожарницима ради гашења пожара.

Количина воде, утрошене том приликом пада на терет општине, а одредиће се по оцени управе водовода.

Члан 24.

На који ће се начин вода издавати за привремену употребу, решаваће управа водовода за сваки поједини случај.

Члан 25.

Који поступи противно овим правилима, као и правилима за развођење воде у кући односно употребе воде, казниће се највише до пет динара (§. 326 крив. закона).

Одговорно лице увек је старешина дома породице, ма и млађи кривицу учинили.

Записник, или усмена достава заклетог надлежног општинског или водоводног органа *потпуно је доказ за постојање кривице* ако није обеснажена којим другим јачим доказима.

Казну по овом члану, коју предвиђа и §. 326. закона кривичног, изриче суд општине београдске.

Члан 26.

Ко водовод квари, казниће се по §. 395. кривичног закона.

Но ово важи само за мање месне штете, које се могу одмах оправити и које не штете водомеру у јачој мери или водовод на дужем простору. Али ако је кварење водовода на дужем простору или на више места, или водомера у јачој мери, услед чега би се вода излила у већој мери, или спречило редовно придолажење воде, те настао превид у снабдевању водом у вароши; или ако је штета у материјалу или зградама водовода већа од 100 динара, — с кривцима ће се поступити по § 292 кривич. закона, и тражити накнада штете судским путем.

Кривице по овоме члану надлежна власт узимаће у поступак по службеној дужности и на доставу сваког органа општинске или државне полицијске власти.

Члан 27.

За оне куће, које се са водоводом споје, пре него што водовод проради, почињу ова правила да важе од онога дана, када се објави да је редовно издавање воде одпочело; а за оне куће, које се споје са водоводом после те објаве, важиће ова правила од онога дана, кад управа водовода изврши везу кућа са водоводом.

ЦБр. 10381.

10. Јуна 1892. год.

у Београду.

Министар унутрашњих дела
Св. Милосављевић с. р.

Заступник Министра Финансије
Председник Министарског савета,
Министар Иностранних дела,
Ник. П. Пашић.

Примедба. Правилник је овај већ једном објављен у Општинским Новинама како га је одбор општински усвојио био. Но како је сада од Владе потврђен са неким малим изменама, то се понова објављује онако, како вреди.

ПРАВИЛНИК

за
ИНСТАЛАЦИЈУ ВОДОВОДА ПО КУЋАМА
У БЕОГРАДУ.

Чл. 1.

Према чл. 2. правилника за издавање воде из новог београдског водовода дужна је свака кућа у Београду да се споји са подигнутим водоводом, а према чл. 5. истог правилника, спајањем водовода са појединим кућама вршиће управа водовода о трошку општине београдске. Ово спајање рачуна се од уличних цеви до места на коме је водомер постављен закључно, према чему и тај део водовода улази у својину општине београдске. Место на коме ће се за поједине куће водомер поставити одређује управа водовода, која се брине о његовом одржавању и правилном раду.

Ширину или калибар спојне цеви од уличне цеви до водомера одређује управа водовода за сваку кућу, према изјављеној жељи од стране сопственика куће о количини воде, која ће се у тој кући трошити; а онде где такве изјаве нема, управа водовода одређује сама.

Инсталација водовода у самој кући оставља се дотичном сопственику, пу при томе односно начина извршења он ће се строго придржавати нарочитих прописа издатих од управе водовода за то извршење.

Инсталатери, који за рачун сопственика кућа буду градили водовод по кућама, дужни су предходно пријавити се управи водовода и овај правилник потписати. Тиме се они обвезују да сваки посао изврше по одредбама овога правилника, с тиме, да су дужни накнадити сваку штету, како општини београдској тако и сопственицима, која би се десила услед невршења тих прописа.

Инсталатер може бити само онај, који је тим радовима вичан и који има сав потребан прибор за такве послове, а нарочито мора имати црпку са манометром за испитивање цеви.

Чл. 2.

За развођење воде по кућама употребиће се гвоздене и оловне цеви и то за цеви шире од $50\frac{3}{4}$ м само од ливеног гвожђа с поља и изнутра асфалтисане, а за уже цеви од $50\frac{1}{4}$ м, могу се употребити или тешке галванисане (цинковане) цеви од кованог гвожђа, или тешке оловне цеви.

Оловне цеви моћи ће се тек онда употребити кад то надлежна власт буде одобрила.

Материјал за цеви мора да је најбоље каквоће; свака цев мора бити у стању да издржи притисак од 15 атмосфера и да одговара тежинама у овој табели:

Галванисане цеви од кованог гвожђа	Галванисане цеви од кованог гвожђа
пречн. $\frac{3}{4}$ " = $20\frac{1}{4}$ м, треба да су тешке 2·20 кг.	
" 1 " = $26\frac{1}{4}$ м, " " " " 3·00 "	
" $1\frac{1}{4}$ " = $33\frac{1}{4}$ м, " " " " 4·30 "	
" $1\frac{1}{2}$ " = $39\frac{1}{4}$ м, " " " " 5·50 "	
" $1\frac{3}{4}$ " = $45\frac{1}{4}$ м, " " " " 6·50 "	
" 2 " = $52\frac{1}{4}$ м, " " " " 8·10 "	

Тешке оловне цеви.

пречн. $\frac{1}{2}$ " = $13\frac{1}{4}$ м, треба да су тешке 3·00 кг.	
" $\frac{3}{4}$ " = $20\frac{1}{4}$ м, " " " " 4·50 "	
" 1 " = $26\frac{1}{4}$ м, " " " " 6·00 "	
" $1\frac{1}{4}$ " = $33\frac{1}{4}$ м, " " " " 9·00 "	
" $1\frac{1}{2}$ " = $39\frac{1}{4}$ м, " " " " 12·00 "	

Где год је могуће треба цеви да стоје уз сам зид слободно преко лепа а не у самом зиду.

Да се вода не би у цевима зими мрзла најбоље је цеви намештати кроз просторе

који се ложе (греју) као што су кујне, собе и т. д. а избегавати намештање цеви уз спољне зидове или у просторима где би се вода могла мрзнути, као и у опште да су цеви заклоњене од удара или других спољних повреда.

Ради лакше оправке оних цеви, које кроз више спратова пролазе, мора се у сваком спрату цев снабдеги са ободом за који се утврђује или спаја цев за идући спрат.

На местима где се цеви ван зграде у земљу полажу морају бити 1 до 1·50 мет. под земљом. У насуту земљи, која се још није слегла, не смеју се полагати цеви од ливеног гвожђа.

Чл. 3.

Место где ће се водомер наместити треба да је приступачно и да се стање водомера може лако читати.

То место мора бити тако, да се вода у водомеру не може крзнути као и у опште да није могућа никаква повреда водомера.

Потрошачима воде строго је забрањено да ма у коме погледу водомер дирају или да га премештају.

Инсталатер дужан је пазити да се водомер ни у ком погледу не повреди.

Одвајање воде испред водомера забрањено је. Ко то учини томе ће се обуставити даље издавање воде, а и казниће се по § 326 крив. закона.

Не сме се ни једна кућа једног сопственика спојити водоводним цевима са другом кућом другог сопственика и на тај начин водом снабдевати.

Међутим дозвољено је да се једна кућа може на више места спојити са уличним цевима, али тада сваки огранак мора имати засебан водомер.

Чл. 4.

Одма иза водомера мора се наместити славина, која ће бити у веза са нарочитим одводом ради испражњивања водовода у кући. Тога ради и цео водовод у кући мора имати сталан (безпревидан) пад ка тој славини.

Чл. 5.

Да би се избегли потреси у цевима употребиће се искључиво такве славине које се могу постепено затварати (славине на шраф).

На огранцима који се одвајају за кујну, нужник и т. д. треба у близини где се од главне цеви одвајају наместити обичну славину.

Испод сваке славине за точење воде треба да се намести леген или валов, од кога ће се нарочитим цевима сувишна или већ употребљена вода одводити. Ширина цеви за одвођење те воде несме бити мања од $40\frac{3}{4}$ м, а за то се могу употребити како металне тако и земљане цеви. Ако се тим цевима вода одводи у помијару или канал за нечистоћу из нужника онда се те цеви морају наместити тако да кроз њих не може у леген допирати ваздух и мирис из помијаре односно из канала.

Огранци за перионице, баште, водоскоке и т. д. треба да имају нарочите славине и нарочите одводе, како би се зими могли испразнити и затворити.

Ако има славина са нарочитим кључем, који није спојен са славином, то такве кључеве треба обесити у близини дотичне славине.

Чл. 6.

За веће зграде добро је да у сваком спрату има по једна нарочита славина за

ОБЈАВА

Према наређењу VII. пуков. окр. команде од 27. пр. месеца Бр. 7419. позивају се ниже именовани обвезници I. позива пекарске чете дунавске дивизијске области, на петнајесто-дневно вежбање, који ни до данас нису предстали, да одмах по изласку овог огласа предстану управнику сталног профијант слагалишта у доњем граду ради горње цељи и то:

- 1 Петар Ђ. Симић
- 2 Алекса Жарковић
- 3 Лука Вукадиновић
- 4 Симеон Стојковић
- 5 Димитрије Живановић
- 6 Вељко М. Борђевић.

Ко овом позиву од именованих не слеђује строго ће бити кажњен.

Од стране суда општине вар. Београда 9. Јула 1892 год. АБр. 7988.

ОБЈАВА

На основу наређења VII. пуков. окр. команде од 26. пр. мес. Бр. 7840. позивају се сви пуни и полу инвалиди, који нису месеца Априла ове год. предстали истој команди по ради лекарског прегледа, да 10. Августа ове год. регрутної комисији ради горње цељи предстану.

Који инвалид горњег дана не предстане регрутної комисији, изгубиће право на даљу инвалидску помоћ.

Од стране суда општине вар. Београда 8. Јула 1892. год. АБр. 7990.

ПОЗИВ

По наредби VII. пуков. окр. команде од 25. пр. мес. Бр. 7817. позива се Миливоје Рајичевић резервни наредник, да одмах по изласку овог огласа предстане истој команди.

Од стране суда општине вар. Београда 9. Јула 1892. год. АБр. 7951.

ПОЗИВ

Према наређењу VII. пуков. окр. команде од 15. пр. мес. Бр. 7176. позивају се доле именовани обвезници — резервисте — понтоњери, који нису издржали ово годишње вежбање, да одмах по изласку овог огласа предстану VII. пуков. окр. команди ради горње цељи, и то:

- Никола Јовановић
Бошко Димовић
Васа Попадић
Живко Славковић.

Од стране суда општине вар. Београда 8. Јула 1892 год. АБр. 7672.

ПОЗИВ

Суд општине вар. Београда, као сваке тако и ове године има извршити регрутовање младића за стални кадар за ову валеандарску годину.

случај пожара. Те славине морају бити удешене тако да се на њих могу зачврстати сиве потребне за гашење пожара, и оне се смеју отворати само кад се пожар деси.

Чл. 7.

Ако који сопственик жели да постави парочити резервоар у својој кући то се морају цеви снабдети са пливајућим вентилом, који ће сам цев затварати.

Чл. 8.

Цеви које воду од резервоара разводе, као и цеви, које сувишњу воду из резервоара одводе, морају бити толико широке, да кроз њих може проћи сва вода која при потпуно отвореној славини може у резервоар доћи.

Каде за купање, које воду из водовода добијају морају имати толико широк одвод (прелив) да њиме може отићи сва вода која кроз потпуно отворену славину може дотицати.

Све цеви, како оне које воду доводе, тако и оне којима се вода разводи и сувишна одводи, морају се осигурати од мржњења.

Чл. 9.

Цеви уже од $1\frac{1}{2}$ не смеју се употребити.

Непосредно спајање парних казана са водоводом забрањено је. Међутим по одобрењу управе водовода, могу се хидрауличне дизаљке и хидраулични мотори спојити непосредно са цевима које воду доводе.

Чл. 11.

Пре него што водовод, у каквој кући проради мора се прегледати од управе водовода и подврћи проби на притисак од 10 атмосфера. Ту пробу вршиће сам инсталатер под надзором управе водовода.

Тиме пак што управа водовода прегледа и испитује водовод кућевни она не прима никакве обавезе нити какву одговорност о извршеном водоводу у кући, већ је за то сопственику куће једино одговоран инсталатер.

Чл. 12.

Према члану. 12 правилника за издавање воде сваки сопственик куће или онај који у њој станује дужан је преко дана дозволити контролорима управе водовода прегледање стања у коме се налазе водомер и све остале цеви којима се вода у кући разводи.

Чл. 13.

О томе како треба руковати са водоводом у кући, као и шта треба радити кад мразеви наступе те да се водовод добро одржи, прописаће управа водовода нарочита правила, којих се треба тачно придржавати.

Чл. 14.

Ако су у којој кући већ намештене цеви за развођење воде по кући, то ће се за такву кућу тек онда вода издавати, ако управа водовода нађе да је развођење уредно извршено и ако се о трошку сопственика куће све цеви подвргну проби на притисак од 10 атмосфера.

Суд београдске општине одобрио је овај правилник за инсталацију водовода по кућама у Београду, решењем својим од 4. Јула 1892 год. АБр. 7933 а одбор га је примио к знању у седници својој од 6. Јула 1892 год.

С тога овим позива све оне младиће који су 1872. год. рођени било овде или на страни, да одмах а најдаље до 1. Августа т. год. суду овоме предстану ради регрутовања, увршћивања у регрутне спискове и прикупљање података.

Ко овом позиву не слеђује сматраће се да је избегавао војну обавезу.

Од стране Суда општине вар. Београда 8. Јула 1892. године.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА
48. ВАМРЕДНИ САСТАМАК
25. Јуна 1892. год.

Председавао председник г. Милован Р. Маринковић, од одборника били г. г. Никола Х. Поповић, К. Б. Михајловић, М. М. Петровић, Ђ. Ж. Нешић, С. Азријед, К. Петровић, М. М. Борђевић, М. М. Ворић, Др. П. Поповић, Љ. Јовановић, Ђ. С. Новаковић М. Велизарић, Ј. Ђуровић, М. Ј. Марковић, Др. М. Т. Лео, Р. Драговић, Л. П. Дашковић, В. М. Тодоровић, Л. Радовић, А. Ј. Одавић, С. Чађевић, М. Канетановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 22. Јуна 1892. год. и примљен је без икаквих измена.

II.

Одборник г. Борђе С. Новаковић пита, да ли су уговори о трамвају и електричном осветлењу потврђени, и у званичним новинама објављени.

Председник одговара, да су оба уговора потврђена и да ће се позвати предузимач да исте објави према закљученој погодби.

III.

Одборник г. Борђе С. Новаковић извештава одбор да је неко приватно лице заузело општинско земљиште где је био аквадукт у скадарској улици па пита, да ли је ово познато суду општинском и да ли је предузимао какве кораке против овог заузећа.

Председник одговара, да је ова ствар на расправи код суда и да ће распитати за стање ове ствари и о томе известити одбор.

IV.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 7928 и 7890, којим се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица одбор је изјавио, да су му Ђока Лазаревић и Сретен Ристић напознати.

V.

Председник износи одбору на мишљење молбе којим се траже уверења о сивомашном стању,

По прочитању тих молби СБр. 11355, 11273, 11285, 11260, 11391 и 11379, одбор је изјавио мишљење, да се молбоцима Душану Јовановићу и Ангелини Ђерци пок. Михајла Јовановића може дати тражено уверење; да се суд предходно увери о имовном стању молилаца Дике Младеновић, Марије Радосављевић, Павла Уторничковића, па тек онда да им изда тражено уверење; да се Радошу Нешовановићу не може дати тражено тврђење.

VI.

Председник саопштава одбору акт министарства грађевина, којим се извештава општина да су господа Краљевски Намесници у име Његовог Величанства Краља изводели одобрити решење Народне Скупштине, којим се прејоси извршење регулације вароши Београда заједно са регулацијоним фондом на општину Београдску под погодбом, ако општина уступи држави садању марвену пијаву код Батал-џамије за подизање скупштинске зграде.

По прочитању тога акта АБр. 7900, одбор је примио к повољном знању овај извештај.

VI.

Председник износи одбору на решење молбу Максима Томића, који предлаже да се са општинском за њено потраживање од њега од 1868 год. у 126 дин. од кирије за општинске плаце у бари Венецији поравна тако, да он плати општини ка име тога четрдесет и шест динара и тридесет пара, а остатак да општина попусти и урасходује.

По прочитању те молбе СБр. 11133 и мишлења општинског правозаступника, одбор је решио, да се усвоји предлог општинског правозаступника према коме се има наплатити од Максима Томића четрдесет и шест динара и тридесет пара на име кирије за општинске плаце у бари Венецији, што је на дугу остало још од 1868. год. а остатак да се урасходује и по том Максим Томић ослободи сасвим овог дуговања.

VII.

Председник износи одбору на решење предлог грађевинског одељења општине београдске о установљењу сталне комисије за утврђивање нивелете у Београду.

По прочитању тога акта ГБр. 1089, одбор је решио, да се овај извештај у свему прими с тим да се рад комисијски одмах шаље министарству грађевина на одобрење; да у место Козлића инжењера, буде члан ове комисије г. Стеван Чађевић. Награда по предлогу да се издаје из партије буџетом одређене на непредвиђене трошкове.

VIII.

Председник извештава одбор да је према решењу одборском од 17. Јуна 1891. год. АБр. 1202 судска комисија излазила на лице места и прегледала заузеће пута од стране Јов. Буковића и Ђоке Крављанца и поднела о томе извештај.

По прочитању тога извештаја одбор је препоручио суду, да се по њему поступи и да се све мере предузму ради чувања општинских интереса.

IX.

Председник износи одбору на решење молбе неколицине грађана београдских, којима моле, да се од поротничке дужности разреши.

По прочитању свију тих молби АБр. 6897, 8085, 8086, 8087, 8088, 8089, одбор је решио да се уважи оставка на поротничтво Ристе Миленковћа, а на његово место да председник одреди другог грађанина; осталим молиоцима, и то, Владимиру Д. Губеревцу, Витомиру Марковићу, Михајлу Јовичићу, Николи З. Поповићу и Васи Мијатовићу, да се не уважи оставка на поротничтво.

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Чистоћа. Из наредба, које је суд општински до сад издао, сваки је грађанин сазнао да треба у своје дворишту да одржава највећу чистоћу, као најјаче средство за предохрану од заразне болести, колере, која се је у Европи појавила.

Ради контролисања чистоће, састављене су сталне санитарске комисије, које ће често прегледати и котролисати, да ли се издате наредбе у свему извршују.

Чинимо пажљивим овдашње грађанство на ову околност с препоруком, да се и сами паште, да им двориште буде чисто те да

тима потпомогну власт у извршењу њене дужности око чувања народног здравља, јер ће тиме они највише користи имати.

Чије двориште не буде чисто биће најстрожије кажњен.

Нужнике и помијаре треба дезинфиковати разблаженом карболном киселином.

**СВЕЧАНИ САСТАНАК
ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ**
(по стеногр. белешкама)

држан. 15. Јуна 1892 год.

Председник. Господо одборници!

Отварам седницу, сазвану за извршење жеље одборове, исказане пре три године приликом 500-годишњег помена битке Косовске. Подстицати стално нашу Великошколску омладину на изучавање наше народне историје, награђивати ваљане радове појединих великошколаца — беше жеља представника београдске општине.

Господо одборници! Великошколска се омладина већ одазива тој жељи по други пут. Само то, што је омладина прихватила ту лецу жељу и одазива јој се својим радovima, мора нас веселити и уверити, да је свака жртва ништавна кад се на добро употреби па и добар плод донесе. Подстицати пак подмладак Србинов на изучавање народне повеснице. — биће и остаће најлепша дужност представника оне општине, која себе броји за прву у Српству.

Господо, у овој лепој намери молим да одобрите да се прочита писмо г. ректора Вел. Школе, који је имао доброту послати израђене задатке, препоручене од академскога савета за награду. У исто време, молим Вас, да одобрите да се издаду награде изабраним писцима.

(Отварање писама и раздавање награда.)

На свршетку, господо одборници, молим да одамо хвалу нашој великошколској омладини, што се одаје изучавању народне повеснице с онолико љубави колико је и очекивало од ње представништво београдско, — таква смладина заслужује да јој рекнемо: Живела! (Одбор се једногласно одазва са „живела“).

Др. Марко Лeko. Држим да би добро било да донесемо одлуку да се вако награђени темати, тако и ненаграђени штампају о трошку општинском, те тиме да се да сатисфакција и онама, који су радили а ни су могли бити награђени.

Председник. И прошле године је штампано у општ. новинама а после и у књижама. Ако одбор жели и ове друге темате да штампамо и то можемо учинити, али прво морамо их питати за дозволу. (Да се све штампа).

Андра Одавић. Ја мислим да је боље да им се да помоћ у новцу па да они сами штампају — а ове награђене да ми штампамо.

Председник. Усваја ли одбор да се ови темати награђени штампају, а за остале да остане не решено, док не добијемо дозволу? (Усваја)

Састанак је закључен.

Овај је састанак трајао до 6 сах. по подне.

ТАКСЕ

за јавне забаве у општини београдској

I.

- а) За свирање муш. оркестара по кафанама, баштама и т. д. од концерта до 5 д.
- б) За свирање са певањем вештака од 1 концерта 5 д.
- в) За свирање женског (оркестра) Дамен-Калеле 20 д.

II.

- а). За игранку у локал I-ог реда 15 д.
- б) За игранку у локал. II-ог реда 10 д.
- в) За игранку у локал. III-ег реда 5 д.

III.

- а) За панораму на дан 5—10 д.
- б) За разне престаје и показивање вештина, дневно 10—50 д.
- в) За менаџерије и музеуме 5—15 д.
- г) Циркус од представе 10—20 д.
- д) За забаве „Тинг-Танг“ т. ј. (певање, свирање и представљање) од вечера 50 д.

IV.

За друге врсте забаве које овде нису предвиђене решаваће општински Суд засебно.

V.

За воду на савској пумпи.

- а) Буре од 3 акова 0.5 дин.
- б) Буре од 6 акова 0.10 „
- в) Буре од 9 акова 0.15 „

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО :

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0.20 д.
- б) За неузидан шпархерд 0.20 д.
- в) За узидан 0.40 д.
- г) За велики узидан шпархерд у гостионици 0.50 д.
- д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
- ђ) За чишћење простог димњака 0.10 д.
- е) За чишћење чункова до 2 и по метра уједно са пењима 0.10 д.
- ж) за чишћење чункова од 2 и по метра на уједно са више пењима 0.20 д.
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0.70 д.

II. ИЗВОЖЕЊЕ ТУБРЕТА :

- а) За собу и кујну или мањи дућан са собом 0.20 д.
- б) 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом 0.60 д.
- в) 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале 1 д.

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА :

- а) Од кубног метра 12—1 д.
- б) Од акова 0.50 д.

IV. ПСЕТАРИНА :

- а) Марка за пашче за годину дана 3 д.
- б) Обнављање изгубљене марке стаје 1 д.

V. ГРОВАРИНА :

- а) Гроб за децу 7 д.
- б) Гроб за одрасле 12 д.
- в) Мала гробница 555-52 д.
- г) Велика гробница III реда 998-39 д.
- д) Велика гробница II реда 1099-32 д.
- е) Велика гробница I реда 1687-57 д.

VI. МРТВАЧКА КОЛА

- а) Мртвачка кола стара са 2 коња 12.9 д.
- б) Мртвачка кола са анђелима са два коња 14.90 д.
- в) Мртвачка кола нова са 2 коња 36.90 д.
- г) Мртвачка кола нова са 4 коња 72.90 д.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.